

Nu er der god feng shui langs kirkegården

Af Holger Dahl htda@berlingske.dk

Der er al mulig grund til at tale om byrum i København. I forhold til mange af Europas andre hovedstæder har vi hverken ret mange parker, pladser eller træer. København har 2,4 hektar grønne områder pr. 1000 indbyggere, mens for eksempel Helsinki har 11,9 og selv Oslo har 3,9 hektar per 100 indbyggere.

København har endda en fin strategi, der skal skabe mere bynatur i hovedstaden. En strategi, jeg ofte har været ret kritisk overfor - ikke fordi jeg har noget imod parker og træer, slet ikke. Men fordi jeg ikke synes, at løsningen på alle problemer bare skal være at så og plante noget umotiveret grønt, som vi for eksempel så det for nylig til det forhåbentlig for evigt arkiverede forslag om en rodet grøn park foran Tivolis hovedindgang.

Fokus på byrum

I kommunen diskuterer man byens udvikling meget grundigt, og med den tidligere Gehl-partner Camilla van Deurs som relativt ny stadsarkitekt må vi forvente et øget fokus på byens rum.

Der er mange stemmer fremme i debatten. Mange, der vil have træer over det hele, og også mange, der vil have flere specialiserede byrum. Et ønske om flere »feminine« byrum er blevet formuleret - hvad det så end er.

Det forekommer mig umuligt i dagens identitetspolitiske klima at lave et »feminint« byrum uden at blive anklaget for at have en stereotyp, kønnet idé om, hvad kvinder i det hele taget er for noget og især om, hvilken slags byrum de kan lide.

Så den debat holder jeg mig helst ude af. Jeg mener overordnet, at vi står os bedst ved at lave byrum til mennesker først og fremmest, så skal alle, uafhængigt af køn, religion og etnicitet, nok finde ud af at bruge dem på den måde, de finder bedst.

Jeg kritiserede den foreslåede park ved Tivoli for at have dårlig feng shui, og derfor er det glædeligt, at jeg i denne uge har set et nyt byrum, der har besluttet sig for god feng shui. Et byrum, der hverken er kønnet, aldersdiskriminerende, etnisk forudindtaget eller på nogen måde inde i identitetspolitikens uhyggelige, mørke spejlkabinet. Det er bare et godt lille byrum på kanten af Bispebjerg Kirkegård - og med lysshow!

Muren og kirkegården

Langs Skoleholdervej går kirkegårdens godt 600 meter lange sydmur, og i den mur har landskabsarkitekterne fra Vega Landscape skåret et 30 meter bredt hul og lavet et fint lille rum, der både fungerer som en forstue til kirkegården og som en lommeplads, der inviterer forbipasserende til at sætte sig.

Pladsen, der konceptuelt er opstået ved at skubbe 30 meter mur ti meter tilbage fra gaden, har hverken klatrestativer, skaterramper, urban farming, basketkurve, dansepavillon eller noget andet af det hysteriske byudstyr, der er så hot på mode blandt kommunale parkafdelinger i disse år.

Den er bare en plads - bum. Med to store gamle birketræer og med en nyplantet løn og et nyplantet fyrretræ. Der er bænke omkring

Den nye plads langs muren til Bispebjerg Kirkegård - på Skoleholdervej, lige over for Gravervænget. Den glødende LED-belysning får de to birkeplateauer til at minde om scener i livets teater. Foto: Thomas Lekfeldt

KØBENHAVNER SNUDEN

Københavns Kommune diskuterer byrumsdiversitet, men helt almindelige pladser vinder hver gang.

de to birke, der står på to sceneagtige plateauer, som er opstået, fordi grunden bliver nødt til at hælde ned mod vejen, mens jorden omkring birkene skal blive liggende i kirkegårdens niveau, fordi birkens rødder ligger meget højt.

Pladsens materialer er nogle flotte rødbrune klinker og ditto mursten fra Petersen Tegl. Murene har nogle store, karakterfulde mønsterperforerede sektioner, der både giver en moderne lethed til teglen og skaber kig mellem kirkegården og vejen på den anden side.

Gedigent og stofligt

Klinkebelægningen slynger sig i et stort B for Bispebjerg og alternerer med grusbelagte områder. Alt sammen gedigent, stofligt og meget vellykket. Den lille skala og den omhu, der er udvist i alle detaljer, gør, at man føler sig hjemme på de grønne københavnerbænke, der er placeret omkring de to birketræer.

Den gode feng shui forstærkes af de øst- og vestvendte indgange til kirkegården, der får det »tilbageskubbede« murstykke til at

stå som en skærmvæg på pladsen. Det er nemlig sådan i Kina, at onde ånder ikke kan flyve om hjørner, og derfor har man en skærmvæg bag alle portåbninger. Man går altså aldrig direkte ind gennem åbningen, men må slå et sving omkring hjørnet. Det samme skal man her på lommepladsen, og man kan på den måde være sikker på, at ingen onde ånder vil kunne følge én ind på kirkegården - eller ud.

Projektet, der er en del af områdefornyelsen i Nordvest, er blevet til med en stor mængde borgerinvolvering, og det er en af de mange workshops, der har givet ideen til det indbyggede LED-lysshow. »Tænk hvis man havde en pejs på pladsen«, var der en, der sagde, og den idé greb arkitekterne, men i stedet for en pejs lavede de en installation med varmt glødende LED-lys, der løber i en rille langs skærmvæggen. (Men tænk, hvis der nu havde været en pejs - fantastisk!).

LED-effekten er spektakulær her i det klare vinterlys, og den samler pladsen på en overraskende måde: De to birkeplateauer kommer til at ligne et par af de scener, vi alle må optræde på her i livet - på kanten af kirkegården.